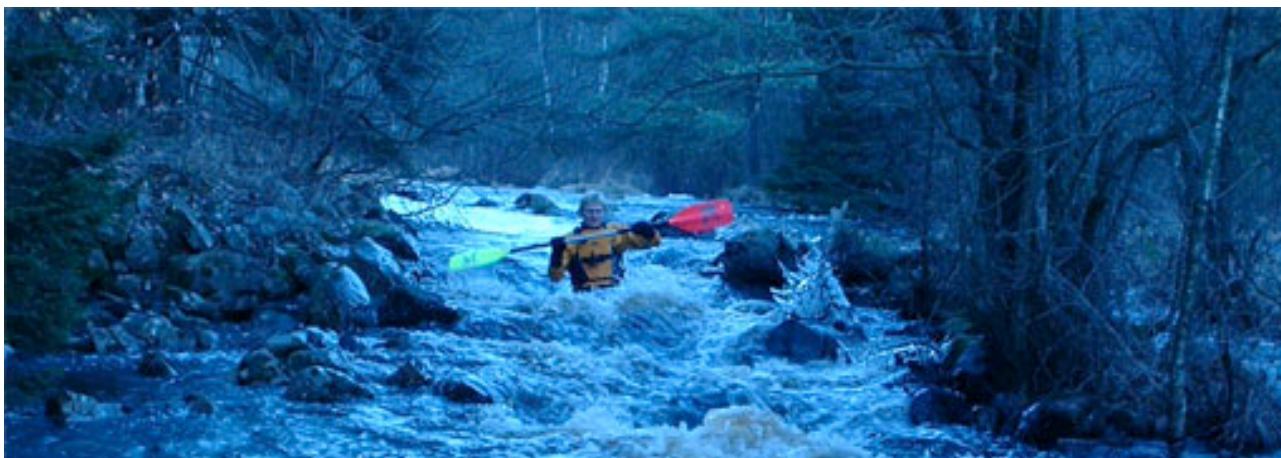

450 kilometers adrenalinbrus

Første gang jeg fløj over Colorado-floden, som går gennem Grand Canyon, startede drømmen. På et eller andet tidspunkt i mit liv ville jeg raftede hele vejen gennem Grand Canyon. I 1997 gik drømmen i opfyldelse - og her er beretningen.

17 døde i år - indtil videre

For at raftede på Colorado-floden, skal man være rafting guide og have en tilladelse fra National Forest Service. Og for at få sådan én, kan man enten stå på venteliste i ca. 10 år. Jeg var hverken guide, amerikaner eller havde stået på venteliste. Så jeg kom med på et afbud. Som den eneste dansker af de i alt 9 deltagere på turen. Og jeg kendte kun en, Butch, som jeg skulle dele båd med.

Vi starter ved Lees Ferry i Arizona, hvor den nådesløse ørkensol brænder og temperaturen i den skygge, der ikke er noget af, er omkring 30°. Men før vi får lov til at sætte os i gummibådene, så skal vores Grand Canyon River Ranger tjekke alt vores udstyr. Det ta'r ca. 45 min. Det siger lidt om, hvor meget udstyr vi har med. Bl.a. skal vi bære alt "fast menneskeligt affald" (et pænere ord for bæ) ud. Det er nemlig ikke tilladt at lave bæ i floden. Desuden skal vi have mad og drikke til 9 mennesker i 22 dage, køkkenudstyr, førstehjælpsudstyr, redningsudstyr, grej til at reparere flåderne med samt naturligvis vores personlige udrustning. Vi sejler i 4 store gummibåde & 2 kajaker, hvor den største er ca. 6 meter lang og vejer godt 1,5 ton.

Efter vi er blevet tjekket ud, er der et foredrag, hvor vi bl.a. får at vide, at der er druknet 17 mennesker indtil videre i år. Ed - vores ranger - fortæller desuden, at de mangler at finde et lig. Et ægtepar er druknet et par dage forinden, og de har fundet konen, men ikke manden. Vi finder ham 10 dage senere. Men mere om det senere... Efter de mange og lange forberedelser, er vi endelig klar til at sætte bådene i vandet og mærke adrenalinsuset. Jeg ta'r en dyb indånding, skubber båden ud i strømmen og hopper ombord med en vildt fed fornemmelse i kroppen. Det bobler i maven, for jeg har netop taget første skridt på vej mod min største drøm...

Det første vandfald

Flodstrømmen er mellem 480.000 - 650.000 liter pr. sekund. Men selv om der er ret meget vand i floden, er vores første dag ikke så vild.

Efter 13 km kommer vi til det eneste store fald den dag: Badger Creek - et klasse 8 fald. Jeg bider tænderne sammen og holder godt fast i en strop. Butch lærer mig at "læse vandet" og han lægger båden i position. Jeg kan mærke, hvordan adrenalinet begynder at pumpe. Vi glider stille hen mod det brølende, skummende hvide vand og så sker det. Forenden dykker. Jeg holder så fast i min strop, at mine knoer bliver helt hvide. Den første bølge skyller hen over os. Så den næste og den tredje og så er det overstået. Der er kun gået 30 sekunder.

Jeg er stolt som en pave. Mit første fald på Colorado-floden! Hjertet banker og jeg ligner en flækket træsko i hovedet, med mit kæmpe øre-til-øre smil. For selv om jeg har raftet i både USA, Frankrig og Sverige før, så er det her noget helt specielt.

Efter solnedgang sidder vi i sandet, sludrer og kikker op på stjernerne. Det her er livet. En af de andre spørger, hvad klokken er. Der er stille et par sekunder, så er der en der svarer "Who cares??!" Og det er netop sådan jeg har det. Alt hvad der hedder hverdagens rutiner, bekymringer og problemer kan ikke komme i nærheden af os herude i ørkenen.

Kraniebrud & helikopter-evakuering

Næste aften kommer vi til "SølvGrotten". Den eneste vej op i grotten er ved at svømme igennem iskolde pools og klatre op af en glat klippevæg. Vi har ikke noget klatreudstyr med - kun et redningstov. Så en af vores to piger glider, falder ned og slår hoften. Heldigvis ikke alvorligt, men hun får et pænt blå mærke. Desværre er den gruppe vi følges med, er ikke helt så heldige.

Efter vi er taget videre næste dag, kommer de til grotten. De har heller ikke noget klatreudstyr, så det går helt galt. En af pigerne glider, slår hovedet ind i klippen og får åbent kraniebrud. Hun får forbindelse på, så blødningen stopper og de tilkalder hjælp over radioen. Der er ikke nogen skadestue herude, så efter ca. en time kommer der en helikopter og evakuerer den uheldige. Hun slipper ud med livet i behold. Men vi møder en senere, der ikke er så heldig.

Whitewater-dåben

Vi glider ned ad floden, og jeg sidder ved årerne. Butch griner og smider kortet over til mig og siger "Er det ikke på tide, at du ta'r dit første fald?". Min mave snører sig sammen, pulsen stiger og jeg mærker den tørre metalliske smag af adrenalin. "Øøøh, jo" er det eneste jeg kan fremstamme. Jeg rejser mig op i båden. Læser vandet og beslutter mig for at tage faldet lidt til venstre for midten. Jeg spørger Butch om han er enig. Han griner bare og siger: "Det er op til dig". Jeg tager en dyb indånding og retter båden op. Nu er det virkeligt. Vi på vej ind i mit første Grand Canyon fald. Jeg holder tungen lige i munden og båden lige i vandet. Hen over første bølge. Båden drejer. Jeg retter den op. Næste bølge rammer os, og Butch, som nu sidder i stævnen, bliver gennemblødt. Han råber gennem bølgernes infernalske buldren "Det gjorde du med vilje!!". Jeg vil ønske, at han havde ret...

Pludselig er det overstået, og vi er på vej ud i roligt vand. Jeg må knokle med årerne for at få os ud i strømmen igen. Jeg rejser mig op i båden, og brøler alt hvad jeg kan. Nu har jeg fået min white water dåb

Om aftenen får jeg min officielle dåb. Ifølge traditionen ta'r man en ordentlig mande-slurk af de andres sprut. Så jeg får både piratrom, flere slags whisky og to slags tequila. På et tidspunkt skal jeg ned til floden og pisse. Mens jeg står dernede, kommer jeg til at tænke på hvad Ranger Ed sagde: "Husk, at vi finder mange druknede mænd med gylpen åben." Pludselig føler jeg mig meget ædru. Får jeg overbalance nu er turen slut... Men sådan er Colorado-floden; en fejl for meget og du er død. Det får vi bevis for et par dage senere.

En fuckin' klapperslange

Vi er kommet til Nankoweep, hvor Anasazi indianerne for 1000 år siden byggede store forrådshuler i klippevæggen ca. 200m over flodens overflade. Vi vandrer op ad bjerget for at se hulerne og nyde den vildeste udsigt. En af de andre går rask forbi en stor gul busk, men han, der er lige foran mig stopper et par meter før busken og råber "RATTLESNAKE!" Vi stopper allesammen øjeblikkeligt. Jeg har aldrig set en klapperslange før, så da jeg får øje på den, råber jeg "It's a fucking rattlesnake". Jeg bliver så glad for at se den, at jeg springer frem mod den med mit kamera højt hævet og skynder mig at skyde den mens den ligger stille og kikker på mig. Det er helt sikkert ikke den korrekte måde at reagere overfor en klapperslange, men jeg får mit billede og ingen kommer til skade. Det er i øvrigt en vildt doven klapperslange, for da vi kommer tilbage samme vej, er det begyndt at regne. Og den ligger bare der og gider ikke engang vrikke lidt med halen for os. Dovne orm!

Tæt på

Det første fald store fald hedder Hance. Det er et klasse 10 fald. Et af de største på floden.

Vi beslutter os for at tage den venstre side af faldet. UPS! Forkert! Vi ryger lige igennem en ca. 3 meter høj bølge og ned et stort hul. Vandet pisker ned over os og jeg bliver bange. Rigtigt bange. For jeg kan ikke se en skid. Der er brunt vand overalt. Heldigvis er vores båd så sødygtig, at vi ikke bliver trukket ned eller flipper rundt. Den kommer op og rider på en bølge, men vi har mistet så meget fart, at vi surfer på bølgen. Det er en total fed oplevelse. Jeg snapper efter vejret. Vi ligger helt stille i et af de vildeste fald, mens vandet buldrer afsted under os med 30 - 40 km/t! Vi surfer der kun et par sekunder, så ryger vi videre og 150 meter senere er vi ude af Hance.

Næste fald hedder Horn. Det har fået sit navn efter den store klippe, der ligger midt i floden, så vandet laver et horn. Vi spejder faldet, og alle er rørende enige om at undgå hornet og at "the left side is the right side". Så da vi er på vej ud, vil vi selvfølgelig over til det venstre løb. Men den ene åre ryger ud af gafflen, så vi når aldrig derover. Kawoof, så er vi på vej ind i den største bølge, jeg har set på en flod. En 3,5 meter høj chokoladeis med flødeskum står foran os, og jeg når lige at sende en venlig tanke til alle dem jeg skylder penge i Danmark, mens Butch råber "This Is Not Where We Wanna Be!!!". Tak, det har jeg fattet.

Vi ryger lige igennem bølgen og kommer ud på den anden side. Men raften har drejet sig, så vi nu ligger med siden til. Jeg kan ikke høre Butch råbe mere, så jeg kikker bagud. Han er væk!

Jeg drejer hovedet og ser den næste 3-meterbølge stå foran os. Båden bliver løftet op, og vi er næsten oppe og stå på en ponton. Jeg kaster mig mod den øverste ponton, for at få balance i båden. Det virker! I det øjeblik jeg får presset båden på ret køl bliver Butch skyllet op i sædet igen. Jeg har aldrig set noget lignende! Det er som om floden smagte på ham og så spyttede ham ud igen. Det er det vildeste adrenalin-rush jeg har haft på turen. Men der er flere og større udfordringer på vej.

Skadestue på stranden

Næste store fald har de største bølger jeg har set! 4 meter stående bølger er et imponerende syn. Og vi skal igennem dem!

Vores følgegruppe overhalede os tidligere, så vi regner ikke med at se dem her. Men da vi er på vej igennem faldet, kan vi se, at der er noget helt galt. Deres orange 6-meter båd ligger med bunden i vejret, og der er folk i vandet mens nogle sidder helt apatiske på klipperne. De andre i vores gruppe ta'r venstre løb, så de kan ikke nå over på højre bred, hvor raften ligger. Heldigvis ta'r vi det højre løb, så vi kan nå ind. Jeg fortøjer båden og Butch går over til dem, der holder raften. Jeg går over til en pige, der sidder og presser en sok mod hovedbunden. Hun har fået en pagaj i hovedet, men hun kan ikke bedømme, hvor hårdt såret hun er. Jeg fjerner sokken og ser to dybe 4 cm lange flænger, "Du skal sys". Hun kikker på mig og jeg kan godt se det absurde i at sige det, når der er ca. 500 km til nærmeste skadestue. "Vi har en læge med i vores gruppe" skynder jeg mig at tilføje. Vi får hende ombord på vores båd og ned til det næste store fald, som er Crystal. Et klasse 10+ fald med masser af sten, så vi ved, at de andre venter på os. Vi skal jo tage faldet først!

Vi har en læge og en sygeplejerske med på vores tur. Og mens de syr ofret med i alt 8 sting beroliger en af de andre hende ved at fortælle, at vores læge overhovedet ikke er rigtig doktor, men har spillet en i en komedieserie på TV. Hun bli'r lidt utryg, men vi kan ikke holde masken, så vores læge må indstille syningen, mens vi alle sammen griner af.

The Big Ones

Der er to fald på Colorado-floden som selv de mest hærdede rafters virkelig har respekt for: Crystal og Lava. Vi står og betragter Crystal og lige pludselig føles det som om vores ure er erstattede af kalendere. Tiden er næsten gået i stå. Vi bevæger os i slowmotion. Ingen siger noget. Fattede og tavse går vi op til vores raft og begynder indsejlingen. Der er to måder at tage Crystal på. Gæt hvordan vi tager det. Ja, som sædvanlig kaster vi os ud i de største udfordringer. Vi ryger lige ind i "Kirkegården", men vi er fast besluttede på, at det ikke er vores tur til at få permanent opholdstilladelse på en kirkegård. Endnu engang klarer vi 150 meters frådende vand-vid og kæmpe bølger.

Vi kommer endda fri af stenområdet uden huller i pontonerne. Dette er det største adrenalin-kick hidtil. Men der kommer et, der er større!

Er det en død ko???

Nu begynder dagene at ligne hinanden. Men på 10. dagen sker der alligevel noget som ingen af os nogensinde vil glemme.

Butch og jeg kommer ned ad floden som første båd. Han får øje på noget ovre ved højre bred. Jeg ligger bare og nyder solen, så jeg vender mig dovent om, da han siger "Det ligner en ko". Jeg griner og siger "For fa'en mand - vi er jo midt i ørkenen. Hvor skulle koen komme fra. Tror du den har begået selvmord oppe fra dæmningen?" Da jeg ser, hvad han peger på og ser hans alvorlige ansigtsudtryk, stivner mit smil. Det er et lig.

En mand, der ligger nøgen og er så opsvulmet, at han er på størrelse med en ko. Det eneste han har på er en vandrestøvle!

Der er ikke andet at gøre end at bjerge ham. Men vi har absolut ikke lyst til at røre ved liget, så en af de andre både tager ham på slæb. De tøjrer ham ved en lejrplads, der er afmærket på kortet 118 miles ned af floden.

For anden gang på turen må vi bruge radioen til at tilkalde en helikopter. Og 2 timer senere kommer den og fjerner liget. Den aften er alle meget stille, og ikke engang min joke: "Er der flodheste i Colorado-floden?" "Nej, de har lige fjernet ham!" kunne få liv i selskabet. Så vi gik alle tidligt i seng.

Genoplivning

Vores læge får lov til at lege doktor igen. For anden gang flipper den store orange raft fra vores følgegruppe rundt. Denne gang går det rigtig galt! Rorsmanden er indianer og har guidet turen ned af floden i en halv menneskealder. Men da raften vender rundt, bliver han fanget under den og drukner.

Vores læge går i gang med hjertemassage og kunstigt åndedræt. Vi holder alle sammen vejret af spænding, mens han gi'r hjertemassage. Der er helt stille og vi bryder os ikke om bare at stå og kikke på at manden bli'r genoplivet. Så vi lister lidt væk og sidder hver for sig og stirrer ud i luften. De 5 minutter føles utrolig lange. Men han kommer til sig selv og sidder og sunder sig alene, mens vores læge snakker med ham. Det her er vist hans sidste tur ned ad floden.

Faret vild

Vi sejler videre og prøver at nyde det gode vejr. Vi kommer frem til et sted, hvor floden drejer rundt om en stor tange. I stedet for at sejle rundt, kan man vandre over bjergkammen. Så 2 af de andre og jeg beslutter os for at stå af bådene, og tage vandreturen. Ifølge en af dem, der fortsætter i bådene, er det en utrolig flot vandretur på kun ca. 2 timer. Vi starter ved 3-tiden om eftermiddagen, så vi mener selvfølgelig, at vi har masser af tid. Forkert. For det viser sig, at det er en 5-7 timers vandretur!

Vi møder 2 andre vandrere, og de fortæller os, at det ta'r ca. 5 timer at komme frem til det sted, hvor de andre efterlader kajakkerne til os. "We're fucked" som en af de andre så pænt udtrykker det.

Vi traver alt hvad remmer og tøj kan holde, men vi er alligevel kun lige kommet op på bjergkammen, da tussmørket sænker sig over ørkenen. Som om det ikke er slemt nok, er der en regnstorm på vej mod os! Vi har kun en halvflad lommelygte med og eftersom der ikke ligefrem er asfalteret en sti i ørkenen, kommer vi meget langsomt frem.

Så begynder det at lyne. Det gode ved det er, at vi trods alt kan se, hvor vi går. I hvert fald i nogle sekunder ad gangen. Vi er kun lige kommet over bjergkammen, da regnen kommer. Og det vælter ned. Samtidig falder temperaturen til ca. 10°. Så vi må søge ly under en klippe. Vi har kun shorts og t-shirt på. Og hvor fedt er det, at have gennemblødte shorts og T-shirt på, når det er så koldt? Vi venter til den værste regn er overstået, og begynder at gå nedad. For vi bliver nødt til at bevæge os for at holde varmen.

Jeg prøver at holde mig vågen. Men når det regner i ørkenen er det ikke kun mennesker, der søger ly, så natten går med at lytte til klapperslanger og mærke skorpioner, der vandrer hen over en. Jeg har lært, at bare skal ligge helt stille, så bider de ikke. Ja, ja det er let nok at sige. Heldigvis er jeg stiv af kulde, så det er ikke så svært at lege død.

Midt om natten bliver jeg vækket af en af de andre, der skriger, at han er blevet bidt af en fugleedderkop. "Så må vi jo håbe, at den ikke er giftig" er en af de andres kølige kommentar.

Da solen endelig står op, skynder vi os ned til kajakkerne. De er der heldigvis stadig, så vi skynder os ned mod lejren, hvor de andre har ventet bekymrede hele natten. Aldrig har jeg været så glad for at se lejr som den morgen!

Den flyvende raft

Efter 15 dage på floden kommer det største fald. 200 meter langt og med 11 meters fald. Jeg synes, at det er total vildt og alle de andre, som har været igennem det før, bliver så underligt tavse. Butch kikker alvorligt på mig og siger, at han synes, at det er for vildt. Jeg synker en klump, for hvis han synes, at det er for vildt så er jeg ikke helt sikker på, at jeg har lyst til at ta' det.

Men vi skal jo igennem.

Vi fortøjer bådene et stykke inden faldet, og går langs floden på gamle kæmpestore lavablokke. Det er også det, der har givet navnet til faldet - Lava.

Højre side har en 5-6 meter V-formet bølge, som ender i et gigantisk hul. For enden af faldet står en klippe på størrelse med et hus! Problemet er, at der er kun en måde at gå ind i faldet på. Floden er ca. 30 meter bred og stedet, hvor vi skal ramme faldet er kun ca. 2 meter bredt. Misser man, er det slut. Og med en gennemstrømning på 1/2 million liter i sekundet, er der mere vand end nogle af de andre nogensinde har set i Lava.

En af kajakkerne sejler først. For hvis noget går galt for os andre, er det lettere at redde folk fra kajak.

Butch og jeg er som sædvanlig første båd. Vi er på vej ind i faldet og vi lægger båden perfekt. Jeg har så meget adrenalin i kroppen, at jeg ikke kan sidde stille. Vi er på vej ind i de største vandmasser jeg nogensinde har set fra så lille en båd.

Butch lægger raften ud på tungen i midten. Det perfekte sted! Og så er det ellers lige som at køre i en gigantisk rutschebane. Helt præcist 12 sekunder er der gået fra vi flød på kanten af døden. Nu er det forbi og vi er i live. Ret meget endda. Vi råber og skriger. Danser rundt og krammer hinanden som et par gennemblødte vildmænd.

Næste raft er på vej. Ham, der sejler den tror, at han skal mere til højre end os, så han tager den lige ud over den V-formede bølge og direkte ned i hullet. "What the fuck are you doing" nærmest skriger Butch. Vi står og ser magtesløse til da de lander i hullet. Det mest livsfarlige sted på hele floden. I en halv evighed (ca. 30 sekunder) ligger de dér. Magtesløse. Mens 500 tons vand i sekundet skyller ned over dem. Ulykken er uundgåelig. Og pludselig kaster floden den 1 1/2 tons tunge båd op i luften, og knækker den massive ramme som om det er et stykke legetøj.

Der er to i båden, og de bliver begge to suget ned på bunden af floden, hvor de bliver rullet rundt i næsten et minut. Vi får øje på den enes selvlysende pink hjelm. Kajakken er allerede på vej ud for at hente hende. Han bjerger hende og padler over til os. Vi hiver hende ombord. I mellemtiden hiver en af de andre både den anden ombord. Vi har reddet dem begge to, men alt udstyret og selve raften er på vej ned ad floden, så vi må ro alt hvad vi kan, for at prøve at fange så meget som muligt. Det er en kamp mod strømmen og uret. Butch sætter hende, der var ombord i den forliste båd overfor sig, så de kan ro sammen. Det er vigtigt, at hun laver noget, så hun ikke går i chok. Jeg er travlt beskæftiget med at prøve at bjerge så meget som muligt. Vi får fat i raften og det meste at udstyret - selv skraldespandene!

Når enden er sær

Turen er ved at være slut. 22 døgn, 450 kilometer, 99 fald og 1000-vis af indtryk ligger bag os, da vi begiver os ud på den sidste kraftanstrengelse. Vi skal ro vores både over en sø, der er ca. 5 km bred.

Vi kommer til søen ved 2-tiden om natten. Vinden blæser så meget, at vi ikke flytter os en meter, selv om vi ror alt hvad vi kan, så vi fortøjer bådene og prøver at få lidt søvn. Alle sover, da jeg vågner og skal på toilettet NU! For man diskuterer ikke med en mand med diarre! Butch sover ved siden af spanden. Jeg flår låget af og siger, at hvis han ikke vågner og gi'r mig toiletpapiret, så skider jeg på hans sovepose. To sekunder senere tømmer jeg maven og vækker alle de andre ved lyden og stanken. Ja, der er ikke rigtig nogle grænser tilbage, når man har levet så tæt på hinanden i så lang tid.

Ved solopgang starter slaget. Vinden blæser 10 - 12 m/sek stik imod os. Vi dobbeltmander årerne - dvs. en skubber mens en anden trækker. Og når jeg ikke ror, sidder jeg på tøndem. Efter 4 timers mareridt kommer vi endelig til stranden, hvor en bus med trailer venter på os.

Det er tid til at lukke luften ud af båden. En flad fornemmelse ovenpå sådan et eventyr. Men en ting er sikkert. Det er ikke sidste gang, jeg har været på Colorado-floden!